

Styrets årsberetning

Reform - ressurscenter for menn

2012

reform

RESSURSSENTER FOR MENN

www.reform.no

Innledning

Reform drives med grunnfinansiering fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (heretter BLD) og ytterligere prosjektbasert finansiering fra offentlige og private kilder, både nasjonalt og internasjonalt. Den offentlige støtten til stiftelsen bunner i behovet for en aktør med hovedoppgaven å integrere gutter og menn i likestillingsarbeidet - som partnere, medspillere og ansvarlige parter med selvstendige behov.¹

Reform har spesialkompetanse på feltet gutter, menn og likestilling. Den spesielle kombinasjonen av kunnskap fra forskning, erfaring og direkte dialog med menn gjør Reform til en unik aktør i likestillingsfeltet. Kombinasjonen av medarbeidere med klinisk og akademisk bakgrunn gir Reform en enestående plattform for arbeid med gutter, menn og likestilling.

Kjerneoppgaver

Som ressurscenter for gutter og menn er Reform i norsk og internasjonal sammenheng et unikt kunnskapsmiljø. Reform forener kunnskapstilfang fra direkte kontakt med menn (gjennom hjelpetilbud) med innovative kunnskapsprosjekter (finansiert gjennom ulike prosjektsamarbeid) og rollen som samfunnsaktør/faglig pådriver. Dette fundamentet skal sikre at Reform blir brukt aktivt av enkeltpersoner, organisasjoner og myndigheter.

Reform skal:

- samle, produsere og formidle sentral kunnskap om menn, menns livssituasjoner og likestilling
- påvirke beslutningsprosesser som berører menn og likestilling
- samarbeide med organisasjoner om økt oppmerksomhet om synliggjøring av menns posisjoner i likestillingsfeltet
- kvalitetsutvikle og arbeide for en regional spredning av sitt lavterskeltilbud til menn

Det gis i tillegg føringer gjennom BLDs årlige tildelingsbrev om hva som forventes av aktivitet knyttet til faste driftsmidler. Utover dette tilkommer føringer som følger prosjekter enkeltvis og andre typer oppdrag Reform innhenter.

Formålsparagraf

Stiftelsens vedtekter og formålsparagraf gir grunnleggende føringer for Reformers virksomhet. Reformers formålsparagraf er vedtektsfestet i stiftelsesmøte 30. januar 2002:

Reform er organisert som en politisk uavhengig stiftelse. Stiftelsens formål er, med utgangspunkt i at menn og kvinner er likeverdige, å jobbe for likestilling og mot diskriminering på grunnlag av kjønn, samt synliggjøre menn som kjønn i samfunnet.

¹ Evaluering av REFORM – ressurscenter for menn. Sluttrapport. Statskonsult, 2004

Med dette utgangspunkt skal Reform være likestillingsorientert i sitt arbeide, bistå menn konkret i ulike livsfaser og livssituasjoner med råd, veiledning og informasjon, bidra til å ta vare på og utvikle mangfoldet i menns liv, mobilisere menns ressurser til utvikling og aktiviteter på områder som ikke har vært særlig fremtredende i de tradisjonelle mannskulturer og ellers bidra til å bedre menns levekår og livskvalitet.

Senterets arbeid skal preges av respekt for det enkelte menneskes egenverdi, der alle mennesker er likeverdige, og skal respekteres og behandles deretter, uavhengig av kjønn, alder, religion, etnisk tilhørighet, hudfarge, funksjonsdyktighet og seksuell legning.

Gutter og menn på dagsorden – i et kjønnsperspektiv

Likestilling blir av mange betraktet som et anliggende kun for kvinner. I debatter om likestilling er det behov for å synliggjøre menns erfaringer, ansvar, behov og opplevelser. Reform arbeider for at myndigheter og organisasjoner tar tak i likestillingsutfordringer som gjelder gutter og menn. Vi arbeider også for å synliggjøre menn som kjønn innen ulike samfunnsområder, og for å fremme mannspektivet i likestillingsdebatten.

Organisasjonssamarbeid

En viktig del av arbeidet med å synliggjøre menns posisjon i likestillingsfeltet skjer gjennom samarbeid. Reform har utviklet mange og varierte samarbeidsrelasjoner, både med private, offentlige, innenlandske og utenlandske organisasjoner og institusjoner. Samarbeidsrelasjonene er varierte og knytter seg både til faglig utveksling, prosjektutvikling, finansiering med mer.

Samarbeid med regionale organisasjoner Grunntilskuddet fra departementet inngår i et totalt tilskudd til nasjonale og regionale organisasjoner som alle engasjerer seg i pådriverarbeid innenfor likestillingsfeltet. Det er strategisk viktig og god utnytting av midler at organisasjonene samarbeider om å peke på og adressere likestillingsutfordringer.

I 2012 har Reform samarbeidet nært med KUN Senter for kunnskap og likestilling, Likestillingscenteret på Hamar og Senter for Likestilling i Agder.

Samarbeid nasjonalt. Reform er med i Likestillings- og diskrimineringsombudet sitt brukerutvalg og bidrar der spesielt med et mannspektiv på de sakene som drøftes. Dette er noen av de øvrige vi har samarbeidet med i år:

- Juridisk rådgiving for kvinner (menn ved samlivsbrudd)
- Skedsmo mottak
- Senter for tverrfaglig kjønnforskning (8. mars-arrangement «Hva er feminisme», mannsforskningsmiljøet, artikkel)
- Mental Helse Ungdom (Prosjektsøknad Extra-stiftelsen)
- Oslo kommune (Mannstelefonen, frivillig virksomhet)
- Verdens Aidsdag (diverse medlemmer av arrangementskomiteen)
- Foredrag og kursbestillere: Familievernkontorer, Amnesty,
- MenEngage-nettverk i Norge, bestående av ulike organisasjoner

Et ytterligere utvalg av Reforms nasjonale samarbeidspartnere i 2012 har vært Trondheim kommune, ATV, Brøset, Norsk crisesenterforbund, FOKUS, Norsk Folkemuseum, Barne-, likestillings-, - og inkluderingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Justisdepartementet, Senter for tverrfaglig kjønnsforskning, LO, FORUT, Plan-Norge, og Pro-sentret.

Samarbeid nordisk:

- Mandecentret København
- Nordisk Ministerråd
- Nordisk Nettverk for forskning om menn. Reform er med i praksisfeltet og er representert i styret
- Boy's House Helsinki
- Män för jämställdhet

Reform har et stort *internasjonalt kontaktnett* bestående av organisasjoner og personer som både forsker og arbeider i praksis med menn og likestilling. Etter hvert er det flere nasjonale sentre som arbeider på liknende måter som Reform. I likhet med Reform er en del av disse tilknyttet den globale alliansen Men Engage. Kontaktnettet har stor betydning for Reforms prosjektutvikling og mulige framtidige samarbeid, samt bistår myndigheter og andre organisasjoner med å orientere seg internasjonalt på vårt virksomhetsfelt.

Andre av våre internasjonale samarbeidspartnere og kontakter vi spesielt vil nevne:

European Mens Health Forum, mannsforskningssenteret Dissens (Tyskland) og Koordinasjonen for menn i barnehager (også Tyskland).

Påvirkningsarbeid

I arbeidet med likestilling mellom kjønnene har man ikke vært gode nok til å trekke menn med. Det gir ekstremister som Eivind Berge et opprørt hav å fiske i, sa Reforms Are Saastad til *Dagbladet* 1. august. Kommentaren utløste en debatt der blant annet Likestillings- og diskrimineringsombudet medga at likestillingspolitikken i større grad må omfatte grupper og menn som faller utenfor.

I 2012 har Reform bidratt betydelig med å fremme et perspektiv på menn og likestilling i saker som har vært under arbeid eller på høring. Reform har pekt på behovet for å ta strukturelle grep for å inkludere menn i det statlige likestillingsarbeidet (*NOU Struktur for likestilling*). Det har vært foreslåtte to ulike endringer i barneloven for å trygge barn mot vold og omsorgssvikt. Reform har vært kritisk til deler av lovforslagene og ikke minst til diskusjonene om dem i media. Hverken barn eller foreldre er tjent ved at en forståelse av fedre som latente overgripere og mødre som «de gode vesener».

Reform har også gitt innspill både til *Handlingsplanen mot voldtekt 2012 – 2014* og den kommende stortingsmeldingen om vold i nære relasjoner. Med den kommende Stortingsmeldingen forventer Reform en mer helhetlig forebygging av alle de ulike formene for vold under fanen «mot vold i nære relasjoner». I satsningen må menn adresseres både som voldsutøvere, voldsutsatte og som ansvarlige borgere.

Media

Reform har markert seg faglig og politisk i mediene i henhold til vårt oppdrag gjennom hele fjoråret. Oppslagene har vært i form av diverse intervjuer i aviser, radio og TV og er kommet som følge av egne utspill, artikler, leserinnlegg og kronikker. Oppslagene fordeler seg relativt jevnt over hele året. En hendelse våren 2012 knyttet til daværende ansvarlig statsråd, der også Reform ble trukket inn, påkalte mye medieoppmerksomhet, i stor grad av negativ art.

Nettsider og sosiale medier

Bloggformatet er egnet til å formidle Reforms arbeid på en tilgjengelig og engasjerende måte. I 2012 har Reform videreutviklet egne nettsider som en arena for egenprodusert materiale. Et av målene har vært å bidra til gutter og menns forståelse av eget kjønn og posisjon, og menns og gutters deltakelse i samfunnsdebatten på dette området. Reforms nettsted publiserer jevnlig artikler, nyheter, blogginnlegg, Månedens Mann og kalendersaker. Nettstedet inneholder også informasjon på engelsk.

Nettstedet hadde i 2012 totalt 19 722 besøk.

Kunnskap om gutter og menn

Reform bruker, dokumenterer, stimulerer til og formidler kunnskap om menns livssituasjon. Dette er kunnskap om de muligheter og utfordringer ulike grupper av gutter og menn opplever, og om hvilke krav og forventninger gutter og menn møter.

Antifeminisme og noen menns motstand mot likestilling var mye diskutert i 2012. Det er et spørsmål som er relevant både for kvinner og menn. Det store flertall av menn er positive til likestilling mellom kjønnene. På oppdrag av Nordisk Ministerråd gjennomførte Reform i november et ekspertseminar med tittelen *Maskulinitet, antifeminisme og fremmedfiendtlighet*. Reforms rapport fra seminaret publiseres i 2013.

Hvilket bilde av menns seksualitet gis i dameblader, og hvilket bilde gis i manneblader? Speiler bladene kun samfunnet eller har de en viktigere rolle enn som så? I første halvår arrangerte Reform fem seminarer hvor mastergradsstudenter og forskeres arbeider ble diskutert. De overnevnte spørsmålene ble stilt av Eivind Myhre på seminaret 12. april. En av konklusjonene på seminaret var at mens gutters handlingsrom har blitt utvidet på mange områder, ser det i mindre grad ut til å være tilfelle på det seksuelle området. I bladene er repertoaret for hva heterofile gutter kan vise av lyst og fantasier svært begrenset.

Forskning

Reform har god oversikt over forskning om gutter, menn og likestilling nasjonalt og bistår både myndigheter, forskere, studenter og presse i deres arbeid. Reform etterlyser utarbeidelse av statistikk om menn, også at relevante statistikker blir benyttet. I den forbindelse har Reform i 2011 og 2012 gitt innspill i BLDs forum for likestillingsstatistikk. Et område hvor Reform har savnet kunnskap er om unge menn som bilførere. Her kan det nevnes at utfra Reforms initiativ er doktorgradsstudenten Rannveig Svendby nå i gang med forskning om maskulinitet og trafikk.

Reform var med på å arrangere den 5. Nordiske mannsforskningskonferansen. Reform hadde blant annet ansvaret for workshopen om ulykker og risiko, og workshopen om hvordan hjelpeinstanser kan bidra til økt livskvalitet hos menn.

Menn med etnisk minoritetsbakgrunn

I 2011 gjennomførte Reform i samarbeid med de regionale sentrene for likestilling prosjektet *Regionale møteplasser for menn med minoritetsbakgrunn*. Arbeidet ble finansiert av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

I 2012 ble rapporten Reform utarbeidet om de tre møtene ferdigstilt. Fra møtene og rapporten går det tydelig fram at menn med minoritetsbakgrunn opplever å bli holdt opp som fiendebilder i likestillingsdebatten, og at mange opplever å bli utsatt for sterkere stigma og mer ekskludering enn kvinner. Menn med minoritetsbakgrunn opplever ofte en stor overgang mellom ulike kulturers forventninger til mannsrollen. Reform vil fremme bruk av lærdommene i rapporten i det regionale likestillingsarbeidet. Den gir en enkel introduksjon til feltet og et godt startpunkt i lokale tiltak for inkludering av menn med minoritetsbakgrunn i likestillingsarbeidet.

Med konferansen *Menns liv i en samisk kontekst* i Tromsø 1. og 2. november var Reform også med på å sette samiske menns muligheter og utfordringer på dagsorden. Flere samiske regioner skårer lavt på likestillingsindikatorer, grunnet blant annet lavt utdanningsnivå blant menn. Det er også store helseforskjeller mellom menn med samisk bakgrunn og befolkningen for øvrig. Reform satt i ressursgruppen for konferansen og holdt åpningsinnlegget på selve konferansen, som var gjennomført av KUN med støtte fra Nordisk Ministerråd.

Handlingsplan for Likestilling 2014

«Tiltak 33» er et punkt i regjeringens handlingsplan for Likestilling 2014 med mål å styrke kompetansen om fedre og likestilt foreldreskap i offentlig tjenesteyting, utvikle standardiserte kurs rettet mot ansatte i kommunale tjenester som helsestasjoner og lærere i introduksjonsprogram for nyankomne innvandrere. Formålet er å legge til rette for tidlig involvering av far og å motivere begge foreldre til mer deling av omsorgen for barn.

Reform er prosjektleder for tiltaket, og prosjektpartnere er Likestillingscenteret på Hamar, KUN Senter for Kunnskap og likestilling, og Senter for Likestilling på Universitetet i Agder. Første utbetaling ble foretatt i 2011, og prosjektmidler vil bli utbetalt årlig fram til 2014.

I 2012 har Reform:

- Koordinert arbeidet med å fullføre kursmalen, i samarbeid med partnere og med VOX (Nasjonalt Fagorgan for Kompetansepolitikk).
- Samarbeidet med VOX om å få kurset inkorporert i deres etterutdanningstilbud fra og med 2013

- Bidratt med ti korte foredrag på VOX Samfunnskunnskapskonferanse i september 2012
- Avholdt to telefonmøter med helsesøsterforeningen med sikte på å tilpasse kursopplegget til deres behov
- Avholdt to telefonkonferanser med samarbeidspartnere

Menn som fedre

Velferdsstaten er kjønnskonservativ fordi en rekke velferdsordninger bygger opp under mor-barn-relasjonen. Det skriver forskerne Gunn Elisabeth Birkelund og Trond Pettersen i boka *Det norske samfunn*, og fortsetter; «En kvinnevennlig statsfeministisk politikk har bygget opp under morsrollen, og har ikke med samme kraft fremmet far som omsorgsperson». På dette området har Reform i 2012 bidratt med en rekke foredrag, samt gjennom prosjektet *Tiltak 33*, på oppdrag av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Målsetningen med *Tiltak 33* er å styrke kompetansen om fedre og likestilt foreldreskap til de lærere som innvandrere møter i voksenopplæringen, og tilsvarende kompetanseheving blant ansatte på helsestasjoner. Reform er leder for prosjektet og har sammen med de regionale sentrene for likestilling utviklet kurs som vil tilbys lærerne og ansatte på helsestasjon. Reform ga en smakebit av opplegget på VOX samfunnskunnskapskonferanse i september 2012 og det vakte betydelig interesse. I samarbeid med VOX tilbys kursene til alle voksenopplæringsentrene i Norge i 2013 og 2014.

Utover dette har Reform hatt en rekke møter og samtaler med ulike aktører med målsetning om å utvikle politikk som bedrer kontakten mellom fedre og barn, deriblant; Bufdir, Flyktningmottak, Helsedirektoratet, Juridisk rådgivning for kvinner og helsestasjoner.

Gutters oppvekst og utdanning

Grunnlaget for likestilling mellom kjønnene legges i barndom og oppvekst. Det gjelder problemer som marginalisering i utdanning, kjønnsdelt arbeidsmarked, risikoatferd og seksuell trakassering. Et problem er at lærere, foreldre og andre ofte har lite kunnskap om hvilken betydning slike problemer har for gutter og menn.

Gjennom nettsider, foredrag/samtaler med skoleklasser, seminarer om kjønnsrolleforventninger, har Reform arbeidet for å heve kunnskapsnivået i utdanningssektoren.

Dette er også et område hvor Reform utvikler prosjekter og gir innspill til det offentlige om å utvikle tjenestene for bedre å ivareta gutters behov. I 2012 har Reform hatt et prosjekt som har fokusert på kjønnsrollene i fortellinger for barn. Mye av barnelitteraturen som er tilgjengelig på markedet er kjønnsstereotyp, og på oppdrag av Nordisk Ministerråd arbeider Reform for å utgi barnebok for barnehagebarn som viser en bredde i kjønnsrollene. Boken skal utgis på nett og være tilgjengelig for pedagogisk personale i hele Norden. Prosjektet er planlagt slutført i 2013.

Menn internasjonalt

Norge er et foregangsland i arbeidet for likestilling mellom kjønnene. Det gjelder også arbeidet med menn og likestilling. Reform deltok sammen med norske myndigheter på FNs kvinnekommisjon i New York i mars 2012. Hovedmålet med samtalene i FN og konferansen er å utvikle kunnskap og tiltak som kan bedre kvinners situasjon og øke likestilling mellom kjønnene internasjonalt.

På konferansen og i andre sammenhenger merker Reform stor interesse for perspektivet på menn som partnere i arbeidet for likestilling mellom kjønnene. For eksempel har Reform i 2012 innledet om våre erfaringer og perspektiver på konferansen *Men's policies* i Berlin i regi av den tyske og østerrikske regjeringen, og på det europeiske instituttet for likestilling (EIGE) sin store konferanse *Advancing gender training*.

I tillegg mottar vi et drøye titalls utenlandsbesøk årlig til Reform. Til bruk på slike møtepunkter har vi laget en informativ folder som gir en enkel innføring i likestilling fra et mannsperspektiv og Reforms arbeid.

Arbeid for kvinner og likestilling er en grunnpilar i norsk bistand. Menn blir i økende grad ansett som sentrale i dette arbeidet, men blir ofte glemt når det kommer til stykket. Reform har i 2012 hatt møter både med det nasjonale MenCare-nettverket, bistandsorganisasjoner og Norad om hvordan norske aktører best kan bidra i en slik utvikling.

Voldsforebyggende arbeid

Voldsforebygging er en av Reforms sentrale oppgaver. På dette feltet har vi i løpet av de siste årene gjennomført en rekke ulike tiltak. Vår erfaring er at forebygging fremfor alt er en tidkrevende prosess, og at tiltak som iverksettes mot ulike målgrupper krever ulikt innhold. Reform har funnet det svært nyttig å dele voldsforebygging inn i primær-, sekundær- og tertiærforebyggende tiltak.

Primærforebygging

Primærforebyggende tiltak er rettet mot hele eller store deler befolkningen. Et eksempel er Reforms Hvitt Bånd-kampanje som har fokus på bekjempelse av menns vold og seksuell trakassering av kvinner gjennom å engasjere gutter og menn i dette arbeidet. Rød knapp-kampanjen Stopp vold mot kvinner, som Reform er en av organisasjonene bak, er et annet eksempel som kan karakteriseres som et primærforebyggende tiltak.

Sekundærforebygging

Sekundærforebyggende tiltak er rettet mot avgrensede grupper eller risikogrupper. Eksempler er Reforms tiltak mot kjærestevold som driver kunnskapsformidling rettet mot ungdommer. Aktivitetene gjennomført i 2012 står beskrevet i eget avsnitt under.

Tertiærforebygging

Tertiærforebyggende tiltak er innsatser som er spesielt rettet mot tungt belastede individer eller grupper. Reforms sinnemestringstilbud er et voldsforebyggende tiltak som retter seg

mot menn som har et sinnemestringsproblem, men som ikke nødvendigvis har utøvet vold enda.

I tillegg har vi opplevd at mange organisasjoner som jobber med mennesker, som for eksempel familievernnet, barnevernet, skoler og frivillige organisasjoner, mangler kunnskap om vold i nære relasjoner. De har kontaktet Reform for å få kunnskapstilfang fra oss for å kunne avdekke og forebygge vold i nære relasjoner bedre. Dette viser at kunnskapsformidling rettet mot relevante aktører også er nyttig i et voldsforebyggende perspektiv.

Reforms Hvitt Bånd kampanje

Gjensidigestiftelsen støttet Reform med midler til å gjennomføre Hvitt Bånd aktiviteter i 2010 og 2011. Rapport fra aktivitetene ble utgitt i 2012.

Reforms tiltak mot kjærestevold

Reform har gjennom flere år forebygget vold blant ungdommer, og vi har gjennomført tiltak i de fleste av landets fylker. Noen av tiltakene har vært kortvarige i form av times-foredrag, andre har strukket seg over måneder. Noen av tiltakene har Reform gjennomført alene, men vi har også samarbeidet med idrettslag og andre frivillige organisasjoner, skoler, politiet, Konfliktrådet, krisesentre og friomsorgen. Målgruppen for tiltakene er ungdommer i alderen 16-24 år.

Reform har forebygget kjærestevold gjennom to ulike innsatser:

- Kunnskapsformidling via internett, foredrag og gruppesamtaler. Målgruppen er ungdommer generelt i f.eks. skoleklasser og idrettslag.
- Terapi i form av individualsamtaler. Målgruppen er ungdommer som har kjærestevoldserfaring eller som er i faresonen for å utøve kjærestevold.

I tillegg er kartlegging av ungdommenes holdninger til vold en del av tiltakene.

Kunnskapsformidling

Hensikten med kunnskapsformidlingen er å gi ungdom informasjon og å øke bevisstgjøringen om viktige temaer som forebygger vold.

Kunnskapsformidlingen har fokus på:

- At vold finnes i flere former: fysisk, psykisk, materiell, seksuell og latent, samt hvilke handlinger som faller inn under de forskjellige formene for vold.
- Faresignaler for et mulig voldelig forhold. Gjennom erfaring fra Reforms samtaletilbud til personer som har utøvet vold, har vi lært mye om signalene som kan tyde på at en person kan komme til å utøve vold og at et forhold dermed kan bli voldelig.
- Bevisstgjøring av konsekvensene av vold. Kunnskapsformidlingen vil fokusere på å synliggjøre de umiddelbare og langsiktige menneskelige, relasjonelle og juridiske konsekvensene av volden.

- Bevisstgjøring av positive elementer i et kjæresteforhold som kjærlighet, respekt, gjensidighet og grenser.
- Bevisstgjøring av konflikten mellom kjærlighet og sjalusi.
- Verktøykasse for å gripe inn for å stanse vold. Her legger vi særlig vekt på hvilke voksenpersoner og organisasjoner som kan gripe inn for å stanse volden samt hvilke hjelpetilbud som finnes for utøvere eller utsatte.

Ved at kunnskapsformidlingen er rettet mot ungdommer generelt, når vi også dem som ikke har kjæreste- eller voldserfaring.

Kunnskapsformidlingen skjer gjennom ulike kanaler:

Internett: Kunnskapsformidling via internett gjennomføres i samarbeid med etablerte nettsider som *ung.no*, *reform.no* og via Facebook-siden *Kjærestevold*. Aktivitetene omfatter publisering av artikler, blogger, videofilmer etc. som omhandler sentrale temaer om kjærestevold. Gjennom dette når vi mange ungdommer med relevant informasjon som bidrar til økt bevisstgjøring og som setter i gang refleksjoner.

Foredrag: Reform har holdt en rekke foredrag i bl.a. videregående skoler, folkehøyskoler og ungdomsorganisasjoner. Foredragene har varighet på 1-2 timer. Gjennom informasjon og oppgaver får ungdommene viktig informasjon om vold. Dette skaper større forståelse av hva som er vold og seksuelle overgrep, hva som er faresignaler om mulig voldelig forhold og hva den enkelte kan gjøre for å hjelpe en venn som er utsatt for vold. I 2012 har Reform innenfor forebyggende tiltak mot kjærestevold holdt foredrag for rundt 400 ungdommer ved tre ulike skoler i Vest-Agder, Oslo og Nord-Trøndelag.

Gruppesamtaler: Hensikten med gruppesamtalene er å formidle kunnskap og skape rom for diskusjoner og refleksjonssamtaler som igjen øker bevisstgjøring om viktige elementer om vold i parforhold. Gjennom at gruppene består av både jenter og gutter, og at vi gir rom for diskusjoner og meningsutvekslinger, fører dette til økt bevisstgjøring av ulike holdninger og opplevelser mellom kjønnene.

I 2012 har Reform gjennomført en rekke gruppesamtaler. Vi har hatt avtaler med ungdoms- og videregående skoler i Oslo, samt friomsorgskontor i Oslo og Akershus. Til sammen har vi hatt gruppesamtaler med rundt 500 ungdommer.

Terapi - individualsamtaler

Målgruppen er ungdommer som har voldserfaring, enten ved at de har utøvet vold eller blitt utsatt for det. Hensikten med samtalene med de som har utøvet vold, er å få til atferdsendring og å forebygge ny vold. De som har vært utsatt for vold har ofte behov for noen å snakke med for å bearbeide hendelsene, noe som er viktig for å komme seg videre i livet.

I 2012 har 7 gutter og 4 jenter benyttet seg av samtaletilbudet. Samtaletilbudet har gått over 15 samtaler per klient. Vi fikk imidlertid henvendelser fra noen ungdommer vi ikke kunne ta imot pga. kapasitetsproblemer.

Reforms tiltak mot kjærestevold er blitt evaluert av ungdommene som har deltatt og samarbeidspartnere. Evalueringene viser bl.a. at:

- Ungdommene har tilegnet seg kunnskap og endret holdninger.
- Mer av den pågående kjærestevolden er blitt avdekket og anmeldt etter at tiltakene er blitt gjennomført.
- Ungdommene angir nytteverdien av tiltakene som meget stor.
- Ungdommene føler at tiltakene har ført til økt trygghet i sine miljøer.
- Det er et bredt uttalt ønske om at tiltakene Reform har gjennomført skal videreføres.

Reform har gjennom tiltakene lært at voksne som er i kontakt med ungdommer, som lærere, skolehelsetjenesten, ledere og engasjerte i frivillige organisasjoner, selv opplever at de ikke er i besittelse av nødvendig kunnskap for å avdekke og forebygge vold i sine organisasjoner.

Prosjektet *Sammen mot voldtekt*

Sommeren 2011 var det en stor debatt om voldtekter i Norge, og særlig i Oslo. Debatten tydeliggjorde et behov for forebyggende tiltak rettet mot denne form for vold. Da Reform har gjennomført mange voldsforebyggende prosjekter tidligere, sendte vi høsten 2011 en søknad til BLD for å gjennomføre prosjektet *Sammen mot voldtekt* for å forebygge relasjonsvoldtekter.

Målgruppen for prosjektet var ungdom i videregående skole-alder, altså den samme målgruppen som Reforms tiltak mot kjærestevold er rettet mot. Hensikten med *Sammen mot voldtekt* var å formidle kunnskap om relasjonsvoldtekt og seksuelle krenkelses til ungdom, og derigjennom legge til rette for bevisstgjøring og endring av holdninger. Reform mottok midler til å drive prosjektet ut de tre første månedene av 2012. Erfaringer fra prosjektet ble innlemmet i Reforms tiltak mot kjærestevold.

Sinnemestringstilbudet

Reforms sinnemestringstilbud består av sinnemestringskurs og videregående gruppesamtaler. Sinnemestringstilbudet er et lavterskel hjelpetilbud til menn som takler sitt sinne på en usunn måte. Den viktigste målsettingen med tilbudet er at den enkelte deltaker skal mestre sitt sinne på en konstruktiv og god måte gjennom å erstatte usunne handlingsalternativer med sunne. Med usunne handlingsalternativer menes former for vold og annen utagering eller undertrykking som følge av sinne.

Fokuset på vold i nære relasjoner har ikke kun ført til at antall anmeldelser øker, men også at stadig flere utøvere søker hjelp. Pågangen fra menn som søker hjelp for å mestre sitt sinne er stor. I 2011 kontaktet nær 200 menn Reform for å få plass på vårt sinnemestringstilbud, mens vi hadde ressurser til å gi bare 32 av dem et tilbud.

Også andre spesialiserte tilbud rettet mot utøvere har opplevd vesentlig større pågang enn vi har hatt kapasitet til å møte. Det er fortvilende når mennesker, og særlig foreldre, er motiverte for å søke hjelp og så ikke kan få dette fordi kapasiteten er for liten. Av erfaring vet vi at mange av de som utøver vold i dag er blitt påvirket og/eller har lært dette av sine foreldre. Derfor er det særlig viktig at foreldre som sliter med et sinneproblem får et tilbud for å forebygge at sinne- og voldsproblematikken sprer seg til neste generasjon.

Selv om utbygging av hjelpe- og behandlingstilbud til voldsutøvere er opprettet, finnes det også eksempler på varslede tiltak som ikke er blitt realisert. I Stortingsmelding nr. 8 "Om menn, mansroller og likestilling" står det at Reforms gruppetilbud om mestring av sinne skal styrkes gjennom tildeling av mer midler. Dette har uteblitt. Med ekstra styrking av tilbudet ville Reform kunne gitt vesentlig flere menn et sinnemestringstilbud og på den måte imøtekommet et stort behov.

Vi ser at selv om pågangen fra menn er stor, er det få etniske minoritetsmenn som søker hjelp. Undersøkelser viser at barn med etnisk minoritetsbakgrunn er mer utsatt for vold enn majoritetsbefolkningen. Reform mener, som en rekke andre aktører, at det er behov for styrking av kunnskap i hjelpeapparatet særlig om vold i etniske minoritetsfamilier. Fra høsten 2011 har Reform utviklet og gjennomført egne sinnemestringstilbud tilrettelagt etniske minoritetsmenn. Erfaringer fra dette tilbudet vil kunne møte noen av utfordringene i arbeidet mot vold i nære relasjoner i innvandrerbefolkningen.

I 2012 hadde vi ressurser og kapasitet til å ta inn 38 menn i sinnemestringstilbudet vårt, og vi gjennomførte følgende sinnemestringstilbud. Vi gjennomførte 2 ordinære sinnemestringskurs med 8 deltakere på hvert kurs.

I 2011 startet vi det første kurset med utelukkende deltakere med minoritetsbakgrunn. Dette kurset ble fullført våren 2012. Vi startet opp en ny gruppe for menn med minoritetsbakgrunn høsten 2012, og denne gruppen vil bli avsluttet våren 2013.

Reform ga 15 menn tilbud om individualsamtaler der sinnemestring var tematikken. Grunnen til at vi tok imot dem på individualsamtaler og ikke gruppetilbud, var at mennene enten hadde en arbeidssituasjon som tilsa at jevnlike gruppesamtaler ikke var mulig, eller at norsk-kunnskapene var såpass små at individualsamtaler var det beste.

Menn som har fullført sinnemestringskurs og som ønsker å fortsette i samtaler, blir tilbudt plass på videregående samtalegrupper. I 2012 gjennomførte vi 2 slike grupper.

Kunnskapsformidling om vold i nære relasjoner

Gjennom flere års målbevisst arbeid innenfor vold i nære relasjoner, har Reform opparbeidet seg meget god kompetanse om ulike aspekter innenfor temaet vold i nære relasjoner. Denne kunnskapen ser vi i stadig større grad andre organisasjoner og aktører ønsker å benytte seg av. Mengden veiledningsoppdrag, forelesninger på seminarer arrangert av andre aktører, forespørsler om å besøke Reform for innføring i vår sinnemestringsmetodikk og andre erfaringer fra vårt voldsforebyggende arbeid.

Aktiviteter innenfor denne kategorien som Reform har gjennomført i 2012 har vært for Justisdepartementet, RVTS-Vest, R-BUP, flere høyskoler, familievernkontor, barneverntjenester, krisesentre og andre private og offentlige organisasjoner.

Reform har også deltatt i Bufdirs referansegruppe ifm. evaluering av krisesenterloven samt referansegruppen for ADAM – Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep.

Reforms kompetanse innenfor feltet voldsforebygging blir anerkjent og benyttet av både offentlige og private aktører. Dette er vi meget godt fornøyd med.

Reform har også deltatt på ulike fagseminarer i regi av andre aktører. Et slikt seminar var «Bryt voldsarven – foreldreforberedelser mot vold» som ble arrangert av ATV Stavanger. Reform planlegger å arrangere i hvert fall ett slikt kurs i Oslo våren 2013 for å gjøre oss våre egne erfaringer.

Enesamtaler

Reform tilbyr noen samtaler med terapeuter – enesamtaletilbudet. Dette tilbudet skiller seg fra sinnemestringstilbudet ved at det er rettet mot menn som ønsker å ta opp andre temaer enn egen sinneatferd. Samtalene er knyttet til temaer som utsatt for vold, samlivsspørsmål, samlivsbrudd, manns- og farsrollen, ensomhet og sorg. I 2012 var 20 menn innom dette tilbudet.

Menn utsatt for vold

Siden oppstarten i 2002 har Reform gitt et enesamtaletilbud til menn i ulike livskriser, deriblant menn utsatt for vold. I løpet av årene har rundt 200 voldsutsatte menn benyttet seg av samtaletilbudet, noe som har gitt Reform unik kompetanse om denne gruppen. Da Kriesesenterloven ble innført, arrangerte Reform workshop for kriesesentre og kommuner som ønsket mer kompetanse om arbeid med menn utsatt for vold. Også i 2012 arrangerte vi workshop'en for noen kriesesentre, slik at rundt 25 kriesesentre nå har deltatt på den. I tillegg bidro Reform med sine erfaringer på Septemberkonferansen arrangert av RVTS-Vest. Også i 2012 mottok vi en rekke bestillinger av brosjyren "Fakta og myter om menn utsatt for vold i nære relasjoner" om kriesesentertilbudet for menn.

Etter at kriesesentre i og rundt Oslo har åpnet opp for å gi voldsutsatte menn et tilbud, har Reform merket en nedgang i antall henvendelser til oss fra denne gruppen menn. Denne tendensen så vi også i 2012. Når vi i tillegg får bekreftelser fra kriesesentrene at voldsutsatte menn benytter seg av tilbudene de gir, ser vi på dette som ubetinget positivt.

Mannstelefonen og Juridisk rådgivning

Mannstelefonen

Reform drifter Mannstelefonen gjennom en samarbeidsavtale med Krise- og rådgivningstelefonen for menn. Telefonsjeneren har vært et kontinuerlig tilbud siden den ble etablert 31.12.1980. Mannstelefonen inngår som et av Reforms faste lavterskeltilbud. Formålet med Mannstelefonen er å sikre et landsdekkende, gratis og synlig telefontilbud til menn i form av så vel rådgivning som bistand i akutte kriser.

Driftsmidler til Mannstelefonen er bevilget av Oslo kommune i tillegg til offentlige midler og bidrag fra Reforms egenproduksjon.

Mannstelefonens 26 aktive frivillige besvarte 449 henvendelser i 2012, noe som er en betydelig økning sammenliknet med fjoråret. Åpningstiden har gjennom hele året vært mandag – fredag kl. 17.00–20.00. Mannstelefonens frivillige har tatt imot henvendelser fra

menn med mange ulike problemstillinger, hvorav noen av disse er samliv, samvær, psykiske vansker, ensomhet, vold, sinnemestring og seksualitet. I 2012 var det statistisk sett flest henvendelser vedrørende samliv, samvær og egen psyke.

De frivillige ved Mannstelefonen har kompetanse til å arbeide innenfor et mannsperspektiv, og har god kunnskap og erfaring med å snakke med mennesker som befinner seg i vanskelige livssituasjoner.

Det arbeides stadig med rekruttering av nye frivillige telefonvakter til Mannstelefonen, og siden oktober 2012 har det blitt 6 nye frivillige ved Mannstelefonen. Det gis et grundig opplæringstilbud til alle nye telefonvakter.

Flere av Mannstelefonens frivillige har deltatt på eksterne kurs, som «Vivat- Forebygging ved selvmordsfare» i regi av RVTS. Det har blitt arrangert jevnlig fagmøter og foredrag, samt sommerfest og julebord.

Juridisk rådgivning

Juridisk rådgivningstelefon betjenes av advokater på frivillig basis. Telefontjenestens åpningstid har vært mandag – torsdag kl. 19-21. I 2011 besvarte rådgivningstelefonen 115 henvendelser. Dette er det samme som fjoråret. De fleste søkte råd om samværsrett, barnefordeling og besøksforbud. Andre temaer var vold, farskap, barnevernssaker og oppholdstillatelse.

Pågangen til Reforms hjelpetilbud

I flere år har Reform hatt ulike samtaletilbud, og vi har opplevd at stadig flere tar kontakt for å prate, få råd eller veiledning per telefon eller for å melde seg på vårt kliniske samtaletilbud.

I 2012 registrerte vi i underkant av 1 000 henvendelser. Fordelingen var slik:

Reform på dagtid:	433
Mannstelefonen:	439
Juridisk rådgivning:	115

Også i 2012 stod "vold" for i overkant av halvparten av henvendelsene. 45 prosent av de som kontaktet oss gjorde dette ifm. voldsutøverproblematikk. Et spørsmål som alltid går igjen i denne kategorien henvendelser er "hvor finnes et hjelpetilbud for meg?"

8 % av henvendelsene i 2012 gjaldt "voldsutsatt". Typisk for henvendelsene er menn som ønsker råd og veiledning over hvilke hjelpetilbud som er relevant. Rundt 20 % av henvendelsene gjelder problemer og utfordringer knyttet til parforhold som ikke gjelder vold. Dette kan være sorg og fortvilelse i samlivsbrudd-fasen, råd ifm. mekling osv.

Rundt 10 % av henvendelsene er fra menn som sliter følelsesmessig på andre måter. Dette kan være ensomhet, sorg etter partners eller barns dødsfall. De resterende henvendelsene fordeler seg på en rekke ulike kategorier som barneoppdragelse, arbeidslivskonflikter, rus etc.

Mange av de som kontakter Reform per telefon ønsker å melde seg på vårt samtaletilbud. Reforms sinnemestringstilbud er det som det er størst pågang på. I 2012 ønsket 245 menn å benytte melde seg på dette. Reform hadde midler til å ta imot i underkant av 38 menn til dette tilbudet. Grunnen til at vi ikke kan ta imot flere, er at vi ikke mottok ekstern finansiering til å kunne gi flere et tilbud. Dette er fortilende, for vi vet at hoveddelen av de som kontakter oss for å få hjelp til å mestre sitt sinne er fedre.

KAST Norge (Kjøp Av Seksuelle Tjenester)

KAST Norge er et målrettet forebyggende tiltak som henvender seg til kunder i prostitusjon, med fokus på å redusere etterspørselen etter seksuelle tjenester. Kjøp av seksuelle tjenester er skambelagt og ulovlig, og få er åpne om at de kjøper sex. KAST Norge tilbyr rådgiving på en fordomsfri og åpen måte. KAST Norge bidrar til at kunder blir mer bevisst årsakene til at de kjøper sex, hvilket ofte bidrar til at man finner alternativer til dette.

Reform står som prosjekteier av KAST Norge, som bygger videre på prosjektet "Må menn kjøpe seksuelle tjenester?" Arbeidet med KAST startet opp i august 2010, og Reform – ressurscenter for menn mottok i 2012 1,3 millioner fra Justisdepartementet til drift. KAST Norge støttes som et bidrag til Regjeringen sitt arbeid mot menneskehandel og er ment som et supplement til håndhevelsen av sexkjøpsloven.

Reform er fornøyd med de to første årene av KAST Norge sin virksomhet, og mener vi har oppnådd gode resultater for midlene i 2012. Resultatet fra 2012 viser at det er grunnlag for videre drift, og vi forventer en økning i antall besøkende også neste år. KAST Norge er avhengig av å opprettholde bevilgningen i 2013 for å kunne videreføre prosjektet etter dagens aktivitetsnivå.

Tilbudet fyller et udekket behov, og tilbakemeldingen fra brukere av tjenestene er entydig positive. Tiltaket bidrar med ny kunnskap på prostitusjonsfeltet, hvor blant annet en masterstudent ved institutt for kriminologi ved Universitetet i Oslo skriver sin masteroppgave med utgangspunkt i KAST Norge. KAST Norge er en del av et nordisk nettverk av tiltak rettet mot kunder prostitusjon. I 2012 mottok Reform prosjektmidler fra Nordisk Ministerråd til utarbeidelse av en felles nordisk veileder rettet mot andre profesjonsgrupper som kommer i kontakt med kunder i prostitusjon gjennom sin virksomhet. Vi har lyktes med å sette tema kunder i prostitusjon på dagsorden både i fagmiljø og i media.

Tiltaket består av

Sexologisk rådgiving: Sexologisk rådgiving til kunder og deres partnere.

Smittesjekk: Test for hiv, hepatitt, syfilis, klamydia, gonore og mykoplasma til kunder og deres partnere.

www.kast-norge.no: Nettside med relevant informasjon om kjøp av seksuelle tjenester.

Spørsmål/svar: Anonyme spørsmål og svar på nettsiden.

Sanntid chat: Direkte chat mellom kunde og sexologisk rådgiver/sosionom og sykepleier.

SMS: Spørsmål per SMS til sexologisk rådgiver/sosionom og sykepleier.

Telefonveiledning: Samtale med sexologisk rådgiver/sosionom og sykepleier

Klinisk tilbud

KAST Norge har vært i kontakt med 108 klienter, både kvinnelige og mannlige, siden etablering av det kliniske tiltaket i februar 2011. Partnere av sexkunder og menn som kjøper sex av menn har også benyttet seg av tilbudet. Av klientene er syv nasjonaliteter fra tre kontinenter representert.

Antall besøkende må ses i sammenheng med at prosjektet fremdeles er relativt nytt. Sammenlignet med tilsvarende prosjekt i Sverige har KAST Norge vært godt besøkt. Erfaringen fra de svenske KAST-tiltakene viser at det tar noe tid før kunder i prostitusjon har tillit nok til å ta kontakt.

Som forventet har tilbud om smittesjekk rekruttert flertallet av klienter til tiltaket. I forlengelse av testing kommer samtale og rådgivning om sexkjøpserfaringene. Majoriteten av klientene våre har kjøpt sex et fåtall ganger, men storforbrukerne er også representert. Kunnskap om smitte er relativt lavt, og klientene har utsatt både seg selv, fast partner og prostituerte for smitte. Fem personer er behandlet for seksuelt overførbare infeksjoner i urinveiene.

Fra september 2011 tok vi i bruk hiv hurtigtest. Dette har vært et populært tilbud, og flere av klientene har tatt kontakt på grunn av dette. Vi har ikke hatt klienter som har testet positivt på hiv, men vi har interne prosedyrer for ivaretagelse og henvisning av klienter med positive prøveresultat.

Vi har i år hatt flere klienter som har gått i samtaleforløp over lengre tid. I disse samtalene er det fokus på mestring av egen livssituasjon. Aktuelle temaer er ofte hvordan klare å slutte og kjøpe seksuelle tjenester, seksuell identitet og utfordringer i forhold til partner og samliv. Klientene rapporterer at de er meget fornøyd med tilbudet, og takknemlige for at de får hjelp med en problematikk de ellers ikke ville ha oppsøkt hjelp for å løse.

Chat- og telefonveiledning

Vår chatveiledning ivaretar et nasjonalt nedslagsfelt. Vi har i perioden 1.1.12 tom 31.5.12 hatt 153 chathenvendelser, hvorav 68 er konvertert til dialog med bruker. Dette tyder på at terskelen for kontakt med spørsmål knyttet til sexkjøp også kan være høy selv over internett hvor behov for anonymitet og tilgjengelighet er ivaretatt.

Styrets vurdering av virksomheten

Reform ble stiftet av foreningen Krise- og rådgivningstelefonen for menn 30.01.2002. Reform er organisert som en stiftelse med eget styre og representantskap. Stiftelsens vedtekter og formålsparagraf gir grunnleggende føringer for Reforms virke. Daglig leder er delegert ansvar for stiftelsens daglige drift. Reform holder til i leide lokaler i Akersgata 16 i Oslo.

Reforms styre i 2012

Robert Ullmann (styreleder)
Kristin Mile (nestleder)
Hilde Charlotte Solheim (styremedlem)
Øyvind Rongevær (styremedlem)
André Oktay Dahl (styremedlem)
Kjell T. Dahl (frivilliges representant)
Bjørn Løvland (ansattes representant)

Styret har hatt 7 styremøter og behandlet 45 saker.

Reforms ansatte i 2012

For 2012 har Reform i alt disponert 8,9 årsverk fordelt på 5,3 faste årsverk og 3,6 prosjektrelaterte årsverk.

Frivillige i Reform

Frivillige i Mannstelefonen og Juridisk rådgivningstelefon engasjerer nå 26 aktive til drift av telefontjenesten på kveldstid. Koordinator av tjenestene og de frivillige er engasjert i 25 % stilling.

Virksomhetens art

Stiftelsen *Reform – ressursenter for menn* er et nasjonalt senter for kunnskap om gutter, menn og likestilling. Stiftelsen er politisk uavhengig. Med utgangspunkt i at kvinner og menn er likeverdige, er Reforms formål å arbeide for likestilling og mot diskriminering på grunnlag av kjønn, samt å synliggjøre menn som kjønn i samfunnet. Sentralt i Reforms arbeid er kunnskap, som hentes både fra forskning og dialog med menn. Etter 10 års drift har Reform blitt en betydelig likestillingsaktør nasjonalt og internasjonalt.

Grunnleggende i Reforms virksomhet er at menn selv skal mobiliseres, bevisstgjøres og ta ansvar for positiv utvikling av likestilling mellom kjønnene. Det er faglige grunner som tilsier behov for menn i flere posisjoner i Reforms virksomhet, f.eks. i grupper, enesamtaler og for å veie opp kjønnsbalansen i tradisjonelt kvinnedominerte forum. Som kjønnslikestillingsaktør er Reform eksplisitt opptatt av likestillingsperspektivet også internt i organisasjonen, spesielt i rekrutteringsprosesser og personalpolitikk.

Likestillingsperspektivet er tydelig integrert i Reforms personalpolitiske plan. Hjemmelen som legges til grunn for en overvekt av mannlige engasjerte i Reforms ulike funksjoner, er Likestillingsloven § 3: «I særlige tilfeller er indirekte forskjellsbehandling likevel tillatt dersom handlingen har et saklig formål uavhengig av kjønn, og det middel som er valgt er egnet, nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende i forhold til formålet».

Likestillingssituasjonen

Reform vektlegger en fleksibel tilrettelegging av arbeidet som gjør det enklere å kombinere arbeidsforpliktelser med familieliv og livsfase.

Ved årsslutt består Reforms administrasjon i 2012 av 5 faste ansatte og 1 prosjektleder i 100 % stillinger, hvorav 4 er menn og 2 er kvinner. I tillegg har vi 1 kvinne i 25 % stilling som

koordinator for de frivillige og 3 menn i prosjektrelaterte timebaserte engasjementer. En 100 % fast stilling har stått ubesatt siden august. Denne var inntil da besatt av en kvinne. Tre 100 % prosjektrelaterte stillinger opphørte etter første halvår. Disse var besatt av menn.

Av Reforms ordinære 7 styremedlemmer er 2 kvinner og 5 menn. Av Reforms aktive frivillige engasjerte er 18 menn og 8 kvinner.

HMS

Reform har vært en Inkluderende arbeidslivsbedrift siden 15.01.2009. Det gis tilbud om kompetansehevende kurs. Fagseminarer og internseminarer avholdes jevnlig. Det samme gjelder HMS – tiltak og møter med verneombud og tillitsvalgt.

Ytre miljø

Reform har en bevisst holdning til miljøet. Det tas gjennom praktiske tiltak sikte på ikke å bidra til forurensning. Avfall sorteres og utdatert datautstyr blir levert til egne depoter for spesialavfall.

Økonomi

I 2012 oppsto en mediasak knyttet til at ansvarlig statsråd ble anklaget for inhabilitet. Reform ble avkrevd en rapportering på vår rolle i saken. Etter behandling i departementet fikk Reform tilbakemelding på at våre avleveringer var i orden, og saken ble utkvittert av settestatsråd Kristin Halvorsen med denne formuleringen: *«Det er klargjort at Reform har benyttet tilskuddene i samsvar med forutsetningene, slik disse er beskrevet i Prop. 1 S og tilsagnsbrev fra departementet. Jeg legger videre til grunn at Reform uforskyldt har kommet i en vanskelig situasjon.»*

Det er likevel på det rene at arbeidsmiljøet tross dette ble belastet fordi det fantes miljøer som ønsket å skade Reforms rykte i forbindelse med saken.

Reforms økonomi er pr.31.12.2012 likviditetsmessig lik de to siste år, men noe av midlene er øremerket prosjekter. Balansens konto 2965, kr. 494.154,- utgjør tilskudd mottatt i 2012 for bruk i 2013. En pågående omorganisering av statlige midler svekker forutsigbarhet, både når det gjelder tilskuddsbeløp og utbetalingstidspunkt. Planlegging av aktiviteter med tanke på potensielle tilskudd til tidsaktuelle problemstillinger eller kunnskapsinnsamling er derfor vanskeligere enn tidligere år. I forhold til første halvår 2012 er vi nå 4 hele stillinger færre til å produsere, hvilket også gir mindre mulighet til inntjening og søk etter oppdrag.

Uten forutsigbarhet i grunnbevilgning fra Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet kan vi ikke foreta ansettelser med tids- og oppdragsaktuell kompetanse i ventetiden på tilskudd. Reform hadde en inntektsnedgang på 2,8 mill. i forhold til 2011. Ved ikke å forlenge kontrakter og ha 2 faste stillinger ubesatt tilsvarende 10 månedeverk, kompenserte dette økonomisk for nedgangen. I 2012 har ikke den økonomiske situasjonen gitt mulighet til aktiv forvaltning utover høyrenteavtale i korte perioder. Årsregnskapet viser et driftsresultat med overskudd kr. 143.848,80. Resultat etter finans-inntekter/kostnader er kr. 164.516,66. Forholdet mellom forutsigbare inntekter og faste kostnader viser et behov for kr. 600.000,- i tilskudd utover forventet grunnbevilgning fra BLD og allerede kjente tilskudd fra andre ytere.

Inntekter og kostnader i 2012 samsvarer og er forvaltet i tråd med stiftelsens målsettinger. Prioriterte satsingsområder i 2012 er lik de mål og avgrensninger som finnes i tildelingsbrev, retningslinjer for tilskudd, prosjektfinansiering og styrevedtak.

Arbeidsmiljøet

Ovennevnte mediesak hadde klart negative virkninger på Reforms arbeidsmiljø mens den pågikk. Vi hadde på tidspunktet heller ikke daglig leder, og styrets leder måtte for en periode gå inn i funksjonen for å håndtere en stor usikkerhet i administrasjonen. Ut over dette vurderer styret arbeidsmiljøet som godt. Ingen skader er registrert på arbeidsplassen i 2012. Sykefraværet har vært 4,6 % hvorav halvparten utgjøres av aktiv sykemelding i størrelsene 40 % - 60 %.

Årsregnskap

Etter styrets og daglig leders oppfatning gir Reforms resultatregnskap og balanse en rettvise oversikt over stiftelsens drift i regnskapsåret 2012. Det foreligger ingen relevante forretningsmessige forhold enn de som framgår av regnskapet, som er av betydning for å kunne bedømme stiftelsens stilling og resultat. Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og regnskapet for 2012 er satt opp under den forutsetning. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av vesentlig betydning for bedømmelsen av stiftelsens drift og stilling.

Styret vedtar at årets overskudd kr. 164.516,66 overføres til balansens konto 2050 Fri egenkapital.

Oslo, 28. februar 2013/11.mars 2013

Are Saastad
daglig leder

REFORM - Ressurscenter for menn
Resultatregnskap 01.01-31.12

		2012	2011
	Note		
Driftsinntekter			
Faste inntekter	5	4 450 000	4 274 000
Aktivitets- og prosjektrelaterte inntekter	6	<u>2 989 114</u>	<u>5 963 579</u>
Sum driftsinntekter		<u>7 439 114</u>	<u>10 237 579</u>
Driftskostnader			
Lønnskostnader m.m.	4	4 975 033	5 355 776
Avskrivning på varige driftsmidler	3	110 638	63 197
Husleie		643 372	710 822
Aktivitets- og prosjektrelaterte kostnader		844 579	2 378 543
Tap på fordringer		0	91 302
Andre driftskostnader		<u>721 642</u>	<u>1 403 941</u>
Sum driftskostnader		<u>7 295 265</u>	<u>10 003 581</u>
Driftsresultat		<u>143 849</u>	<u>233 998</u>
Finansposter			
Finansinntekter		28 267	112 789
Finanskostnader		<u>(7 599)</u>	<u>(8 772)</u>
Netto finansposter		<u>20 668</u>	<u>104 016</u>
Årsresultat		<u>164 517</u>	<u>338 015</u>

REFORM - Ressurssenter for menn

Balanse pr 31.12

		2012	2011
	Note		
Eiendeler			
Datautstyr	3	59 910	125 518
Inventar	3	61 467	77 197
Sum varige driftsmidler		<u>121 377</u>	<u>202 715</u>
Finansielle anleggsmidler			
Depositum husleie		167 550	164 424
Sum finansielle anleggsmidler		<u>167 550</u>	<u>164 424</u>
Sum anleggsmidler		<u>288 927</u>	<u>367 139</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre kortsiktige fordringer		2 621	0
Forskudd til leverandører		33 638	0
Sum fordringer		<u>36 259</u>	<u>0</u>
Bankinnskudd og kontanter	2	<u>2 381 892</u>	<u>2 581 218</u>
Sum omløpsmidler		<u>2 418 151</u>	<u>2 581 218</u>
Sum eiendeler		<u>2 707 077</u>	<u>2 948 357</u>

REFORM - Ressurscenter for menn

Balanse pr 31.12

	2012	2011
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Grunkapital	100 000	100 000
Fri egenkapital	<u>1 343 110</u>	<u>1 178 594</u>
Sum egenkapital	<u>1 443 110</u>	<u>1 278 594</u>
Gjeld		
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	0	53 750
Skattetrekk og arbeidsgiveravgift	357 072	488 434
Lønninger og feriepenger	412 741	477 579
Forskudd prosjektmidler	7 494 154	650 000
Sum kortsiktig gjeld	<u>1 263 967</u>	<u>1 669 763</u>
Sum gjeld	<u>1 263 967</u>	<u>1 669 763</u>
Sum egenkapital og gjeld	<u>2 707 077</u>	<u>2 948 357</u>

Oslo, 11.03.2013

Styret i REFORM - Ressurscenter for menn

Robert Ullmann

Styreleder

Øyvind Rongevær

Kjell T. Dahl

(frivilliges representant)

Kristin Mile

Nestleder

Are Saastad

Are Saastad

Daglig leder

Hilde Ch. Solheim

Hilde Ch. Solheim

Bjørn Løvland

(ansattes representant)

REFORM - Ressurscenter for menn

		2012	2011
		2012	2011
Faste inntekter			
3442	Oslo kommune M.tif.	-150 000,00	-150 000,00
3553	BLD Grunnbevilgning	-4 300 000,00	-4 124 000,00
		-4 450 000,00	-4 274 000,00
Aktivitets- og prosjekterelaterte inntekter			
3443	BUF Dir. Sinnemestring	-45 000,00	-100 000,00
3444	Justisdept. KAST/Rådgivn.tiltak sexkjøp	-1 300 000,00	-1 000 000,00
3446	Helsedir. KAST/Nasj.hivstrategi	-350 000,00	-358 000,00
3490	NMR Menn,anti-feminisme og fr.fjendtligh	-234 923,00	0,00
3491	NMR Barnebokantologi	-195 753,00	0,00
3492	NMR Nordisk veileder (KAST)	-78 304,00	0,00
3510	Gjensidigestiftelsen Hvitt Bånd	0,00	-2 300 000,00
3551	BLD Minoritet	0,00	-250 000,00
3560	BLD Fotball mot Vold/Hv.Bånd	0,00	-700 000,00
3561	BLD Krisesentertilbud for menn	0,00	-25 000,00
3562	Utdanningsdirektoratet Nettveileder	0,00	-100 000,00
3563	BLD Yngre menns vold/Kjærestevold	0,00	-250 000,00
3564	Eckbos Legater Sinnemestringskurs	0,00	-100 000,00
3565	BLD Sammen mot voldtekt	-269 824,00	-150 000,00
3566	BLD Tiltak 33 Likestilling 2014	-250 000,00	-150 000,00
3625	Konf. / Kursinntekt	-77 000,00	-227 184,00
3702	Honorarer	-91 120,00	-97 690,00
3900	Trondheim kommune	0,00	-88 000,00
3901	Foredrag/Mediahon/Publikasjoner/Ref.kost	-97 189,96	-67 705,32
		-2 989 113,96	-5 963 579,32
Lønnskostnader m.m.			
5000	Lønn	2 566 881,81	2 547 057,92
5010	Lønn m/AGA-ansvar Prosjekt	1 243 652,89	1 505 866,15
5190	Påløpne feriepenger	457 098,72	484 514,89
5220	Fri telefon	15 500,00	10 750,00
5291	Motkonto for gruppe 52	-15 500,00	-10 750,00
5330	Styrehonorar	64 000,00	59 000,00
5410	Arbeidsgiveravgift	560 205,13	592 463,70
5411	Arb.giv.avg.pål.feriep.	64 450,90	68 316,59
5430	OTP	80 922,00	75 118,17
5800	Refusjon av sykepenger	-88 419,00	0,00
5920	Yrkesskade/Reise-forsikring	26 241,00	23 439,00
		4 975 033,45	5 355 776,42
Avskrivning på varige driftsmidler			
6010	Avskrivninger	110 638,06	63 196,89
		110 638,06	63 196,89
Husleie			
6300	Husleie/Felleskostnader/Vedlikehold	643 372,00	710 822,00
		643 372,00	710 822,00
Aktivitets- og prosjekterelaterte kostnader			
6791	Eksterne konsul/Prosjekterelatert	273 912,00	1 090 749,86
6820	Publikasjoner/Kampanjemateriell	30 137,05	303 798,90
6860	Møter, kurs, konf,kampanj,materiell. int	124 676,10	169 091,07
6861	Møter,kurs,konfer,kampanjer Eksternt	130 837,87	158 334,78
6863	Faglig oppdatering ansatte/frivillige	45 241,70	30 500,00
6865	Media Statmt/kommunikasj.trening	13 750,65	47 500,00
7140	Reisekostnader, ikke oppgavepliktig	122 205,14	148 224,96
7320	Markedsføring	103 818,82	430 343,84
		844 579,33	2 378 543,41

REFORM - Ressurscenter for menn**Tap på fordringer**

7830	Tap på fordringer	0,00	91 301,61
		<u>0,00</u>	<u>91 301,61</u>

Andre driftskostnader

5521	Kantinekost. tlf.vakter/Ressursgrupper	35 967,86	11 382,49
6320	Renhold	78 072,60	71 306,73
6340	Elektrisitet	11 328,76	17 328,27
6400	Leie utstyr	17 711,98	35 397,72
6440	Transportkostnader	3 952,75	6 045,40
6500	Datautstyr og inventar	16 460,00	47 198,00
6550	Driftsmaterialer	14 693,76	12 236,06
6620	Rep. og vedlikehold utstyr	11 738,00	89,00
6700	Regnskapsystem/Oppdatering	1 500,00	0,00
6701	Revisjonshonorar	56 250,00	53 750,00
6790	Eksterne kons/data/kontor	134 462,30	160 740,50
6800	Kontorrekvisita	32 752,06	37 734,99
6840	Faglitteratur, Aviser, tidsskrifter	41 760,00	37 680,07
6864	HMS	13 039,38	46 243,78
6900	Telefon	77 492,04	60 834,77
6901	Webtjenester/Internett	65 822,80	656 860,24
6940	Porto	2 455,00	36 919,51
7100	KM-godtgjørelse, oppgavepliktig	0,00	12 750,35
7321	Mediaovervåkning	64 948,50	63 355,00
7400	Kontingent/Medl.skap	19 500,43	17 460,02
7420	Gaver/Oppmerksomhet	18 295,10	15 566,90
7500	Forsikringspremier	3 439,00	3 061,00
		<u>721 642,32</u>	<u>1 403 940,80</u>

Finansinntekter

8050	Annen renteinntekt	-28 267,00	-112 788,51
		<u>-28 267,00</u>	<u>-112 788,51</u>

Finanskostnader

7770	Bank-og offentl.gebyr	7 159,19	8 772,16
8151	Renteutg.	439,95	0,00
		<u>7 599,14</u>	<u>8 772,16</u>

8950	Overføring fri egenkapital	164 516,66	338 014,54
------	----------------------------	------------	------------

REFORM - Ressurscenter for menn

	2012	2011
	2012	2011
Datautstyr		
1280 Datautstyr	<u>59 909,71</u>	<u>125 517,77</u>
	59 909,71	125 517,77
Inventar		
1200 Inventar, verktøy	<u>61 467,12</u>	<u>77 197,12</u>
	61 467,12	77 197,12
Depositum husleie		
1700 Dep. leie 9590.34.17278SEB	<u>167 550,00</u>	<u>164 424,00</u>
	167 550,00	164 424,00
Sum finansielle anleggsmidler	167 550,00	164 424,00
Andre kortsiktige fordringer		
2910 Gjeld til ansatte	21 921,34	15 300,00
2930 Gjeld til ansatte og aksjonærer	<u>-19 300,00</u>	<u>-15 300,00</u>
	2 621,34	0,00
Forskudd til leverandører		
1480 Forskuddsbetaling til leverandører	<u>33 637,50</u>	<u>0,00</u>
	33 637,50	0,00
Bankinnskudd og kontanter		
1920 Bank drift 3910.20.25265	29 512,25	808,75
1921 Driftskonto 9001.12.40010	309 563,52	312 711,28
1925 Bank grunnkapital 3910.28.24834	114 059,85	113 072,85
1926 Høyrente 9001.14.86265	1 722 349,00	1 875 279,00
1927 Hvitt Bånd 3910.23.00428	433,07	431,07
1950 Skattetrekk 3910.20.88682	15 006,00	15 006,00
1951 Skattetrekk Spb1 9001.12.40037	<u>190 968,00</u>	<u>263 909,00</u>
	2 381 891,69	2 581 217,95
	2012	2011
	2012	2011
Grunnkapital		
2030 Grunnkapital	<u>-100 000,00</u>	<u>-100 000,00</u>
	-100 000,00	-100 000,00
Fri egenkapital		
2050 Fri egenkapital	<u>-1 343 110,44</u>	<u>-1 178 593,78</u>
	-1 343 110,44	-1 178 593,78
Leverandørgjeld		
2410 Leverandørgjeld	<u>0,00</u>	<u>-53 750,00</u>
	0,00	-53 750,00
Skattetrekk og arbeidsgiveravgift		
2610 Skattetrekk	-189 715,00	-262 714,00
2780 Skyldig arbeidsgiveravgift	-137 453,05	-186 673,82
2781 Arb.giv.avg. pål. feriep.	<u>-29 904,28</u>	<u>-39 046,48</u>
	-357 072,33	-488 434,30
Lønninger og feriepenger		
2920 Skyldig feriepenger	-214 015,07	-278 853,24

REFORM - Ressursenter for menn

2940	Feriepenger årets	<u>-198 725,52</u>	<u>-198 725,52</u>
		<u>-412 740,59</u>	<u>-477 578,76</u>

Forskudd prosjektmidler

2965	Forskuddsbetalte inntekter	<u>-494 154,00</u>	<u>-650 000,00</u>
		<u>-494 154,00</u>	<u>-650 000,00</u>

REFORM - Ressurssenter for menn

Noter til regnskapet for 2012

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Klassifisering og verdsettelse

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som er knyttet til stiftelsen og som forfaller innen ett år etter regnskapsårets utgang. Postene vurderes til den laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket eventuelle planmessige bedriftsøkonomiske avskrivninger. Dersom virkelig verdi er lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke kan antas å være av forbigående art, foretas nedskrivning til virkelig verdi.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd inntektsføres i den periode som aktiviteten støtten er knyttet til utøves.

Kundefordringer

Kundefordringer føres i balansen opp til pålydende med fradrag for konstaterte tap og bedriftsøkonomisk nødvendige avsetninger til dekning av påregnelige tap på fordringsmassen pr. 31. desember.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Varige driftsmidler inklusiv reservedeler (med kostpris større enn kr 15 000 og forventet økonomisk levetid på mer enn 3 år) oppføres i balansen til anskaffelseskost med fradrag for samlede planmessige ordinære avskrivninger samt eventuelle nedskrivninger.

Varige driftsmidler som enkeltvis er under kr 15 000 og som samlet overstiger grensen aktiveres hvis den samlede investering kan ansees å utgjøre en funksjonell enhet som det økonomisk sett er naturlig å betrakte som én investering.

Ordinære avskrivninger foretas fra det tidspunkt driftsmidlene settes i ordinær drift og beregnes lineært over driftsmidlenes antatte økonomiske levetid av kostverdier tillagt oppskrivninger uten å ta hensyn til noen mulig restverdi på salgs-/ utrangeringstidspunktet. Avskrivningssatsene fremgår av note 3. Årets ordinære avskrivninger belastes årets driftskostnader i resultatregnskapet.

Forhold inntruffet etter balansedagen

Hendelser etter balansedagen som gir ny informasjon om forhold som eksisterte og var uavklart på balansedagen, tas med i vurderingen av eiendeler og forpliktelser pr. årsslutt.

Hendelser inntruffet etter årsslutt som har sammenheng med forhold som har oppstått etter balansedagen, omtales i styrets beretning hvis de er av vesentlig betydning.

Note 2 - Bankinnskudd

Av stiftelsens betalingsmidler pr. 31.12.2012 var kr 205 974 (2011: kr 278 915) bundet beløp vedrørende skattetrekk for ansatte. Skyldig skattetrekk pr. 31.12.2012 utgjorde kr 189 715 (2011: kr 262 714). Dessuten er kr 167 550 (2011: kr 164 424) bundet som sikkerhet for husleie.

Note 3 - Varige driftsmidler

	Datautstyr	Inventar	Totalt
Kostpris 01.01	217 461	131 480	348 941
Årets tilgang	<u>20 465</u>	<u>8 825</u>	<u>29 290</u>
Kostpris 31.12	<u>237 926</u>	<u>140 305</u>	<u>378 231</u>
Ordinære avskrivninger 01.01	91 943	54 283	146 226
Årets avskrivninger	<u>86 073</u>	<u>24 555</u>	<u>110 628</u>
Ordinære avskrivninger 31.12	<u>178 016</u>	<u>78 838</u>	<u>256 854</u>
Bokført verdi 31.12	KR <u>59 910</u>	<u>61 467</u>	<u>121 377</u>
Avskrivningssats	<u>33%</u>	<u>20%</u>	

Note 4 - Lønnskostnader, antall ansatte og godtgjørelser

	2012	2011
Lønnskostnader	3 722 116	4 052 924
OTP	80 922	75 118
Feriepenger	457 099	484 515
Arbeidsgiveravgift	624 655	660 780
Styrehonorar	64 000	59 000
Sosiale kostnader	<u>26 241</u>	<u>23 439</u>
Totalt	KR <u>4 975 033</u>	<u>5 355 776</u>

Stiftelsen har sysselsatt 9 årsverk i 2012 (2011: 9,5). Det er utbetalt kr 64 000 i honorar til styret. Det er kostnadsført revisjonshonorar (inkludert mva) med kr 56 250. Beløpet inkluderer honorar for revisorerklæringer prosjektregnskap med kr 15 000.

Note 5 – Faste inntekter (tilskudd)

	2012	2011
Barne- og likestillingsdepartementet (grunnbevilling)	4 300 000	4 124 000
Oslo Kommune (Mannstelefonen)	<u>150 000</u>	<u>150 000</u>
Totale inntekter	KR <u>4 450 000</u>	<u>4 274 000</u>

Note 6 – Aktivitets- og prosjekterelaterte inntekter

	2012	2011
Gjensidigestiftelsen Hvitt bånd	0	2 300 000
BLD (prosjekttildelinger)	519 824	1 525 000
Helsedirektoratet (KAST)	350 000	358 000
Nordisk Ministerråd	508 980	0
Utdanningsdirektoratet	0	100 000
Eckbos legater	0	100 000
Buudir (Sinnemestring)	45 000	100 000
Justisdepartementet (KAST)	1 300 000	1 000 000
Trondheim kommune	0	88 000
Konferanse- og kursinntekter	<u>265 310</u>	<u>392 579</u>
Totale tilskudd	KR <u>2 989 114</u>	<u>5 963 579</u>

Note 7 – Forskudd prosjektmidler

	2012	2011
Justisdepartementet (KAST)	300 000	650 000
Buudir (Sinnemestring)	44 154	0
Fritt Ord	<u>150 000</u>	<u>0</u>
Totale tilskudd	KR <u>494 154</u>	<u>650 000</u>

Kr 350 000 av 2011- periodiseringen inngår på linjen Helsedirektoratet (KAST) og kr 300 000 inngår på linjen Justisdepartementet (KAST) i note 6.

Periodiseringene ved utgangen av 2012 på kr 494 154 gjelder aktiviteter skal utføres i 2013, og beløpene er oppført i balansen som gjeld på linjen «Forskudd prosjektmidler».

* * *

Til styret i
REFORM – ressurscenter for menn

Veel Karlsen & Co ANS
Tullins gate 2
N-0166 Oslo
T +47 22 98 15 40
F +47 22 98 15 41
E vk@veelkarlsen.no
Org.nr. NO 964 207 380 MVA
www.veelkarlsen.no

Revisors beretning for 2012

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen REFORM – ressurscenter for menn som viser et overskudd på kr 164 517. Årsregnskapet består av balanse pr 31. desember 2012, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet pr denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til stiftelsen REFORM – ressurscenter for menn pr 31. desember 2012, og av for regnskapsåret som ble avsluttet pr denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 - "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 - "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 11. mars 2013

VEEL KARLSEN & CO ANS

Kåre Kjøllesdal
Statsautorisert revisor